

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a členov senátu JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej, v trestnej veci proti obvinenému **R. O.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 5T 158/2006, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. januára 2009 v Bratislave prerokoval dovolanie obvineného R. O., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. J. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. novembra 2007, sp. zn. 4To 79/2007 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného R. O. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. apríla 2007, č. k. 5 T 158/2006-140, bol obvinený R. O. uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 223 ods. 1 Trestného zákona (zák. č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 vrátane – ďalej len Tr. zák.), ktorého sa mal dopustiť tým, že inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, a to na skutkovom základe, že

dňa 25. júla 2005 v čase okolo 19.00 hod. nezabránil vybehnutiu psa nemeckého ovčiaka z dvora rodinného domu na C. a tento pes uhryzol maloletú N. I. do oblasti ľavého ramena, čím jej spôsobil povrchové zranenie hryzno-tržnú ranu veľkosti 2 cm a škriabance v oblasti ľavého prsného svalu na prednej bočnej ploche hrudníka, čo si vyžiadalo liečenie v trvaní desať dní, podľa znaleckého posudku dobu liečenia 10 – 12 dní, pričom týmto porušil povinnosť uloženú v ustanovení § 4 ods. 1 zákona číslo 282/2002 Z. z.

Za to mu okresný súd podľa § 223 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 53 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere desaťtisíc slovenských korún. Podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil súd náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bol poškodený E. I. s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie o veciach občianskoprávných.

Na základe odvolania podaného obvineným druhostupňový Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27. novembra 2007, č. k. 4To 79/2007-163, podľa § 319 Trestného poriadku jeho odvolanie zamietol.

Z uvedeného vyplýva, že k právoplatnému odsúdeniu R. O. došlo na podklade vyššie citovaných rozhodnutí dňom 27. novembra 2007.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave v spojení s prezentovaným uznesením okresného súdu podal v zákonnej trojročnej lehote dňa 10. júna 2008 na príslušný Okresný súd Bratislava III prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. J. H. (plná moc zo dňa 4. júna 2008 na č. l. 176 spisu) vo svoj prospech dovolanie obvinený R. O..

V dôvodoch dovolania (č. l. 174-175 spisu) v podstate namietal viacero skutočností vyplývajúcich z postupu konania a tiež z citovaných rozhodnutí súdov oboch stupňov.

Uviedol, že odvolací súd pri rozhodovaní o riadnom opravnom prostriedku postupoval nesprávne, keď posúdil skutkový stav veci v zhode so závermi konajúceho prvostupňového súdu, a to za situácie, že sa nevysporiadal ani s jedinou odvolaním koncipovanou námietkou spochybňujúcou vinu obvineného a trestnosť skutku. Dovolateľ vyslovil názor, že z obžalobného skutku sa cíti byť nevinným z dôvodu, že sa nestal skutok, ktorý by bol trestným činom. Trestný čin, ktorý sa mu kládol v pôvodnom konaní za vinu (a za ktorý bol aj právoplatne odsúdený) si totiž vyžaduje naplnenie zákonných znakov porušenia dôležitej povinnosti a nielen porušenia akejkolvek bežnej povinnosti, ktoré nie je súdeným trestným činom. Porušenie ustanovenia § 4 ods. 3 zákona číslo 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov a na ktoré sa odsudzujúce rozhodnutia odvolávajú, nie je porušením dôležitej povinnosti, ktorú trestnosť trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 223 ods. 1 Tr. zák. vyžaduje.

V ďalšom dal obvinený do pozornosti, že osobne nebol ani držiteľom psa, ani osobou, ktorá psa viedla, a ani osobou nad psom vykonávajúcou dohľad, pretože pes sa nachádzal na pozemku, ktorý bol a je predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Popritom jeden z jeho synov za psa platil daň a druhý syn sa o psa staral a cvičil ho.

Dovolateľ vyslovil názor, že v predmetnom protiprávnom konaní sa môže maximálne jednať o priestupok, ktorý je však v zmysle § 20 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení premlčaný, pretože od jeho spáchania uplynuli dva roky.

Výrok o vine odsudzujúceho prvostupňového rozhodnutia podľa dovolateľa neobsahuje objektívnu stránku, ktorá by odôvodňovala závery o porušení dôležitej povinnosti, pretože nebolo explicitne vyslovené, prečo vôbec k nej došlo a v čom porušenie dôležitej povinnosti súdy videli. Keďže podľa názoru dovolateľa nebola porušená dôležitá povinnosť, nemohlo dôjsť ani k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 223 ods. 1 Tr. zák. Ak súdy k takýmto záverom nedošli, jedná sa v ich postupe o nesprávne právne posúdenie, zakladajúce dôvody dovolania v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorému navrhol vyhovieť a rozhodnúť v súlade s ust. § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Okresný prokurátor Bratislava III v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu dňa 22. septembra 2008 (č. l. 185-186 spisu) v podstate uviedol, že rozhodnutia súdov oboch inštancií pôvodného konania považuje za zákonné a správne, pričom dovolanie obvineného navrhol podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietnuť. Prokurátor zvýraznil skutočnosť, že obvinený sám v prípravnom konaní vo svojej výpovedi uviedol, že on sám bol tou osobou, ktorá otvorila bránu do dvora a odstraňovala nahromadenú vodu, teda v podstate umožnila psovi utiecť na ulicu. Prokurátor tiež poukázal na vykonané dôkazy, z ktorých vyplýva, že v pôvodnom konaní bolo nesporne objektívne zistené, že pes ktorý uhryzol maloletú I. mal ostrú povahu. Podľa prokurátora obvinený v inkriminovanom čase zodpovedal za psa a keďže vykonával nad ním dohľad, musí niesť zodpovednosť za útok na maloletú I. a zranenia, ktoré jej útočiaci voľne pohybujúci sa pes spôsobil. Keďže obvinený nechal nezabezpečenú bránu od svojho pozemku v dôsledku čoho nebezpečný pes dohrýzol dieťa, má za to, že porušil dôležitú povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona č. 282/2002 Z. z.

Zákonný zástupca poškodenej maloletej sa k dôvodom dovolania obvineného v predpísanej lehote písomne nevyjadril.

Po predložení veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 26. septembra 2008 spoločne s predkladacou správou a kompletným spisovým materiálom dovolací súd na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. januára 2009 postupom podľa § 381 Tr. por. prejednal dovolanie podané obvineným R. O. a zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K písomným dôvodom dovolania zaujíma Najvyšší súd Slovenskej republiky nasledovné stanovisko.

Obvineným prezentované dôvody dovolania primárne jednoznačne smerujú voči skutkovým zisteniam súdov oboch stupňov rozhodujúcich v pôvodnom konaní. Zo znenia zákonného ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. i zo samotného inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je však zrejmé, že trestné konanie je vo svojej podstate a zásadách dvojinstančné. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní, je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistili súdy prvého a druhého stupňa v pôvodnom konaní. Rovnako ani nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. V posudzovanej veci je totiž z obsahu dôvodov dovolania (čo sa napokon zhoduje s obhajobným postojom obvineného pred druhostupňovým súdom) jasné, zrozumiteľné a nesporne čitateľné, že tento namietal spôsob hodnotenia dôkazov vo svoj neprospech v označenom pôvodnom konaní. Rovnako je zrejmá okolnosť, že sa obhajoval tvrdením, že v inkriminovanom čase osobne nezodpovedal za nemeckého ovčiaka, ktorý vybehol na C. z jeho rodinného domu, ktorý má s manželkou v bezpodielovom spoluvlastníctve, pričom dohrýzol maloletú N. I.. Dovolací súd dáva do pozornosti, že súdy oboch stupňov právoplatne skutkovo ustálili, že napriek spoluvlastníckym vzťahom to bol práve obvinený R. O., ktorý v inkriminovanom čase ako jediný zodpovedal za pohyb nebezpečného psa, napokon podľa vlastných slov to bol osobne on, ktorý psa vypustil z koterca a otvoril bránu na ulicu, takže priamo umožnil psovi voľný pohyb mimo svojho pozemku (výpoveď zo dňa 4. septembra 2006 na č. 1. 6 spisu, v ktorej obvinený R. O.

dokonca sám seba označil za vlastníka psa, nespochybnil že v čase skutku bol jednou z osôb žijúcich v spoločnej domácnosti, ktorá za psa bola objektívne všeobecne zodpovedná a dokonca sám priznal, že z búrky vystrašenému psovi sám osobne otvoril voliéru a umožnil mu dostať sa až na ulicu mimo objektu pozemku, prehlásiac, že nik iný psa nevypustil len on). Odhliadnuc od posledne opísaných skutočností, ak súdy oboch stupňov v pôvodnom konaní právoplatne skutkovo ustálili osobu R. O. za páchatel'a zodpovedného za vzniknutý následok, nemá dovolací súd v zmysle skôr uvedených zákonných ustanovení oprávnenie skutkové okolnosti hodnotiť.

Odvolačí súd sa v konaní o riadnom opravnom prostriedku správne vysporiadal aj s ďalšími odvolacími námietkami obvineného, ktoré sú vo svojej podstate úplne identické s dôvodmi dovolania v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Predovšetkým spoľahlivo zistil, že nemecký ovčiak, ktorý dňa 25. júla 2005 uhryzol maloletú N. I. bol (medzičasom došlo k úmrtiu psa) v zmysle § 2 ods. 7 písm. b/ zák. č. 282/2002 Z. z. nebezpečným psom (viď. tvrdenie svedkov v pôvodnom konaní aj ošetrojúceho zverolekára, ktorý práve pre ostrosť psa chodil tohto očkovať do voliéry v mieste jeho držby). V zmysle § 4 ods. 1 uvedeného zákona vodiť psa mimo chovného priestoru, alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá, a zabraňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol poškodiť. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona za psa vždy zodpovedá držiteľ psa alebo osoba, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad.

Z ustáleného skutku v napadnutých rozhodnutiach nesporne vyplýva, že zavinenie vo vzťahu k škodlivému následku spôsobil v inkriminovanom čase pes za priameho vykonávania dohľadu výlučne obvineným R. O..

Pokiaľ ide o škodlivý následok súdy oboch stupňov správne ustálili ľahkú ujmu na zdraví poškodenej maloletej N. I. s dobou liečenia od 10 do 12 dní so súčasnou pracovnou nespôsobilosťou počas mokvania rán v dobe 3 až 5 dní. Maloletá pritom nebola obmedzená žiadnym podstatným spôsobom, ani bezvládna a ani pripútaná na lôžko. Trvalým následkom môže byť len jazva, z psychického hľadiska plačlivosť a pomočovanie.

Podľa § 223 ods. 1 Tr. zák. kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo zákazom činnosti.

Formulácia „dôležitá povinnosť“ vyplývajúca zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie“ je zákonodarcom volená tak, aby zahŕňala porušenie všetkých možných dôležitých povinností, ktoré páchatelovi vyplývajú z jeho povolania, zamestnania a pracovného zaradenia, pričom ide o povinnosti, ktoré majú vzťah k ochrane života a zdravia ľudí a ktoré sú z tohto hľadiska dôležité a uložené zákonom. Prax túto povinnosť interpretuje tak, že môže byť obsiahnutá okrem zákona aj v inom všeobecne záväznom právnom predpise alebo aj v konkrétnom príkaze vydanom na základe zákona a spôsobom uvedeným v zákone.

Súdy oboch druhov a stupňov preto postupovali v súlade so zákonom a správne, keď ustálili porušenie dôležitej povinnosti obvineným R. O. práve vo vzťahu k ustanoveniu § 4 ods. 1 (resp. i ods. 3) Zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 282/2002 Z. z. zo 16. mája 2002, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, zohľadniac vznik inkriminovaného škodlivého následku, jednoznačne majúceho povahu ublíženia na zdraví v zmysle príslušného platného Trestného zákona. Priamym porušením týchto konkrétnych špecifikovaných povinností zo strany R. O. došlo v inkriminovanom čase k takému porušeniu dôležitej povinnosti, aké má na mysli ustanovenie § 223 ods.1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005 vrátane. Nejde pritom len o porušenie obyčajnej, resp. tzv. bežnej povinnosti ako to tvrdí obvinený vo svojom dovolaní. Ostrý, nebezpečný a veľký pes vinou obvineného opustil vyhradený priestor a na mieste prístupnom verejnosti sa, presne v rozsahu svojej povesti aj prejavil tak, že okamžite čo mu to situácia (voľný priechod na verejné priestranstvo) dovolila, napadol malé bezbranné osemročné dieťa, ktoré dohrýzol tak, že je zjazvené. Tento nemecký ovčiak mal povest' nebezpečného a zlého zvierat'a, ktoré sa práve a výlučne z tohto dôvodu muselo už pred skutkom podrobiť veterinárnym zákrokom vo svojom domácom koterci, v čase skutku nebolo kontrolované, zabezpečené vôdzkou ani náhubkom. V konečnom dôsledku preto len zhodou náhod a nezávisle od vôle obvineného nedošlo k ťažšiemu následku na zdraví, či dokonca na živote poškodenej maloletej, pretože pes zaútočil na hornú časť tela dieťaťa, vonkoncom nie ďaleko od jeho krku, kde sú umiestnené veľké životne dôležité tepny.

Neobstojí odvolacia námietka obvineného, že skutková veta odsudzujúceho prvostupňového rozhodnutia v pôvodnom konaní postráda výrokové odôvodnenie porušenia dôležitej povinnosti. Táto skutočnosť priamo vyplýva zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. apríla 2007, č. k. 5 T 158/2006-140, dovetkom, že spôsobom popísaným v skutku obvinený R. O. porušil povinnosť uloženú v konkrétnom ustanovení § 4 ods. 1 zákona číslo 282/2002 Z. z.

Nejedná sa teda o premlčaný priestupok, ale naopak o správne právne posúdenie zisteného a ustáleného skutku v pôvodnom konaní súdmi oboch druhov a stupňov. V uvedených súvislostiach dovolací súd v ďalšom už len odkazuje na takto prezentované závery oboch súdov.

Nezistiac preto dôvody dovolania v zmysle § 371 Tr. por. rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 21. januára 2009

JUDr. Ján M i h a l, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová